

novo parno brizgalnico. S hrastovimi listi vrh glave so stali radovedni nemški gasilci okoli brizgalnice. Priprave so bile dovršene in bližal se je trenotek, da švigne prvi curek iz nove brizgalnice po nemškem ozračju. Tedaj je zatrepetalo hrastovo listje vrh glav, ustavila se je gasilec sapa in odpirali so usta, da pozdravijo prvi curek z mogočnim krikom. In čuj, brizgalnica zaropota in hop! — ne, curka ni! Hrastovo listje vrh modrih glav se je zopet umirilo, gasilci so dihali dalje in zapirali usta! Gasilci veščaki pa so rekli, da je brizgalnica za nič. Tvrdba, pri kateri se je kupila brizgalna, jo je dala uradno preiskati in dokazalo se je, da niso takrat znali z brizgalnico ravnati. Bog daj, da bi kmalu kedo iznašel brizgalnico, s katero bi se lahko nemškim gasilec pamet kar curkoma brizgala v glavo!

(Samomor.) Na Vseh svetnikov dan se je ustrelil v infanterijski vojašnici pri Dravi vojak Ernest Budna, doma od Negove. Vzrok je neznan.

(V Braslovčah) se je ustanovila kmetijska zadruga. Pristopilo je prvi dan nad 100 udov.

(Za učiteljsko usposobljenost) delajo te dni na učiteljsku v Mariboru pismene in ustmene skušnje sledeči gospodje, oziroma gospe in gospice: Auernik Franc, Cmerek Franc, Čepe Franc, Čuček Jožef, Hohnjec Anton, Klemenčič Jos., Kos Štefan, Kocmut Franc, Loparnik Fr., Marinič Fric, Napast Ivan, Piliš Ivan, Schamp Alojz, Žolnir Ant.; Freunsfeld Alojzija, Godec Marija, Kocmut Marija, Lilek Ljudmila, Lukner Marija, Šket Amalija, Trampus Marija, Wanian Marija.

(Poziv!) Podpisano šolsko vodstvo prosi prav lepo vse prijatelje mladine in šole, naj blagovolijo za ondotno šolsko knjižnico kaj darovati, bodisi primerne knjige ali denar. Ljudstvo je revno in vsled nove šolske stavbe v slabih gmotnih razmerah, a šolska knjižnica brez knjige. Šolsko vodstvo v Dobju (pošta Planina), dne 2. novembra 1899.

Društvene zadeve.

(Za dijaško kuhinjo) so darovali preč. g. kanonik J. Bosina v Kozjem 20 K in g. Franciska Strajnsak 5 K, katere je nabrala povodom trgatve. Bog plati!

(V Marnbergu) ima v nedeljo dne 19. nov. ob 3. uri »Zavžitno društvo« občni zbor s sledečim vspešnim: 1. Sprememba pravil. 2. Razni nasveti.

(Vabilo) k občenemu zboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda »Pivka« v Št. Petru na Krasu v nedeljo dne 19. novembra t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih g. Ivana Korošeca v Št. Petru. K obilni udeležbi vabi odbor.

(V Ojstrici pri Št. Juriji ob Taboru) je v torek zvečer pogorela hiša in gospodarsko poslopje Jurija Hribovšek. Tem žalostnejše je še, ker so zgoreli tudi vsi poljski pridelki. Živino so odgnali. Mož je bil zavarovan za malo svoto. Kako je ogenj nastal, se še ne vé. Dobro se je izkazala ob tej priliki št. jurska požarna bramba.

(Posojilno in hranilno društvo) pri Sv. Emi bo imelo svoj občni zbor v četrtek, t. j. 16. novembra 1899 ob 8. uri zjutraj v čitalniških prostorih s sporedom: 1. volitev načelnika, 2. prosti predlogi.

(Kmetijsko društvo) pri Sv. Emi bo imelo svoj občni zbor v četrtek, t. j. 16. novembra t. l. ob 9. uri zjutraj v čitalniških prostorih s sporedom: 1. volitev načelnika, 2. prosti predlogi.

(Grize.) V nedeljo dne 12. t. m. popoldne ob 3 uri se vrši v korist bralnega kmetijskega društva velika tombola z mnogobrojnimi dobitki, kamor se občinstvo prijazno vabi.

(Novo bralno društvo) se ustanovi pri Sv. Benediktu v Slov. gor. dne 19. novembra. Govorili bodo dr. Pipuš, Kač in predsednik osnovalnega odbora. Sodelovali bodo vrli

gornjeradgonski tamburaši in pevci. Zanimanje za društvo je vsestransko. Društvena soba je krasno urejena, novo slikana od domačega slikarja Rola. Natančnejši vspešni priobčimo prihodnjič.

(Redni občni zbor) »Zveze slovenskih posojilnic« se vrši v četrtek, 16. nov. ob 10. uri popoldne v »Narod. domu« v Celju. — Po § 11. društvenih pravil se smejo udeleževati občnih zborov pooblaščenici v »Zvezi« stoječih posojilnic, pa tudi vsak zadružnik takšnih posojilnic.

(Osnovni odbor čitalnice v Slovenski Bistrici) sklicuje na drugo nedeljo dne 19. novembra t. l. popoldne ob 3. uri v posojilničnem posloju pri g. Petru Novaku v Slov. Bistrici in sicer v svojih društvenih prostorih osnovni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitanje pravil. 2. Sprejemanje udov. 3. Volitev odbora. Po zborovanju domača zabava. K obilni udeležbi in pristopu se uljudno vabi.

(Odbor akad. tehn. društva Triglav v Gradcu) za zimski tečaj 1899/1900 voljen na občenem zboru dne 28. pr. m. se je sestavil nastopno: Predsednik: iur. Rasto Pustoslavšek. Podpredsednik: med. Albin Jesih. Tajnik: med. Branko Žizek. Blagajnik: iur. Vladimir Serbec. Knjižničar: phil. Zvonimir Majžer. Gospodar: iur. Rudolf Sark. Odbornika nam.: iur. Otmar Golob. Revisorja: iur. Dragotin Podgornik, iur. Fran Ratej. Častni sod: iur. Pantz plemeniti Anton, iur. Ljudevit Brenc, iur. Miloš Vehovar, med. Vinko Hudelist, phil. Davorin Majcen.

Iz drugih krajev.

(Na grobu svojih otrok umrl.) Na Vseh svetnikov dan popoldne je obiskal 50-letni mizar B. Fiala s svojimi štirimi otroci grob umrlih svojcev na praskem pokopališču. Umrlo mu je že šest otrok. Oče in najstarejša 15letna hči sta klečala ob grobu, trije mlajši otroci so pa prižigali sveče. V tem hipu zadene očeta kap in se zgrudi na mestu mrtev. Prenesli so ga v mrtvašnico, otroci so pa žalostni odšli domov k materi-vdovi, katero je mučna bolezen že pred več tedni priklenila na postelj. Družina je izgubila zadnjo oporo.

(Šiba v šoli.) Napredni šolski odsek v Brnu je sklenil zahtevati od šolskega sveta, da se uvede zopet v šolo — šiba.

(Okameneli človek.) V reki Missouri so našli nedavno temu okamenelga človeka. Roke tega »kipa« so zvezane z jermenom, kar kaže, da je bil pred več stoletji človek pahnjen v reko. Celo telo je okamenelo in je ostalo tako, kakor bi je bil izklesal umetnik iz kamena. Okamenino je našel ubog delavec, kateremu je bila sreča mila, kajti ponujajo mu za najdeni »kip« veliko vsoto denarja.

(Grof Alfred Coronini), zastopnik goriskih Slovencev v državnem in deželnem zboru je odložil oba mandata. Vzrok je slabo njegovo zdravje in razpor med goriskimi Slovenci.

Državni zbor.

Dunaj, 9. novembra.

Volitve v delegacijo.

Delegacije so oni zbor poslancev, v katerem se sklepa o skupnih državnih potrebščinah Avstro-Ogerske. Avstrijska delegacija šteje 60 poslancev, ravno tako tudi ogerska. 40 poslancev izvoli poslanska, 20 gospodska zbornica. Štajarska ima pravico izvoliti 2 poslanca v delegacijo. Ker imajo nemški liberalci štajarski veliko večino poslancev v državnem zboru, se še nikdar ni volil za našo deželo slovenski poslanec v delegacijo. Sploh je letos samo eden slovenski poslanec v tem zboru, dr. Ferjančič kot zastopnik Kranjske. Nas avstrijskih Slovencev je nad eden milijon prebivalcev. Lahov 750.000; a

Italijani imajo 4 poslance v delegaciji, Slovenci le enega. Letošnja volitev v delegacijo je bilo zanimiva tudi radi tega, ker se je cesar sam pismeno obrnil na načelnika večine državnega zbora, viteza Javorskega ter ga nekako prosil, naj se izvrši volitev v delegacijo že koncem meseca oktobra in ne, kakor se je nameravalo, še le meseca novembra. Pripisuje se temu pismu nekaka važnost, ker vladar sam pripozna, da brez večine ne more vladati. Te dni se snideta tudi avstrijska in ogerska kvotna deputacija. Vsaka šteje 10 udov. V teh deputacijah se ima določiti, koliko odstotkov naj plačuje k skupnim državnim potrebščinam Avstrija, in koliko Ogerska. Avstrija je plačevala na velikansko svojo škodo do zdaj 70%, Ogerska le 30%.

§ 14.

Bralcem je znano, da je vlada grofa Thuna s pomočjo § 14 državnega osnovnega zakona od l. 1867. napravila več postav, katere bi se pri rednih parlamentarnih razmerah smele sklepati samo le v državnem zboru. Ko se je 18. oktobra t. l. snisel državni zbor, so vložili socijalni demokrati postavni načrt, naj se ta § 14 čisto odpravi, nemški liberalci pa, naj se uporablja le v nujni sili o stvareh, katere se pa morajo v zakonu samem natančneje določiti. O tej zadevi je bila pretekli ponedeljek, 6. nov. daljša obravnava. Ministerski predsednik grof Clary je sam označil vladino stališče v tej stvari rekoč, da vlada ne more pritrčiti temu, da bi se ta paragraf čisto izbrisal in avstrijske ustave, ker ga vlada večkrat nujno potrebuje, kedar ni zbran državni zbor. A vkljub tej vladini izjavi se je z dvetretjinsko večino glasov sklenilo, da se pripozna nujnost predloga o popolni odpravi tega paragrafa. Glasovalo se je po imenih. Čehi in Slovenci so glasovali z levičarji vred proti vladi, torej za nujnost te obravnave; Poljaki, češki veleposestniki in katoliška stranka pa proti nujnosti. Desnica se pri tem glasovanju ni pokazala edina; a tudi levičarji so bili razdeljeni. Vodstvo desnice ni imelo pred to važno razpravo skupne seje, v kateri bi se bilo določilo, kako naj večina postopa. Glavna stvar pri tem glasovanju je ta, da se je pokazalo, da nima sedajšnja vlada prav nobene podpore v zbornici. Glasoviti § 14 je ob svojem času skovala takratna liberalna večina državnega zbora osobito proti Čehom in drugim Slovanom. Razmere so se pa v teku 30 let spremenile. Nemški liberalci so potisnjeni v manjšino. Zdej jim je § 14 postal prav neprijeten. Bojijo se, da bi se vtegnil vporabljeni proti njim, zato bi ga radi odpravili ali vsaj omejili njegovo moč. Slovanom to ne more škodovati.

Volitve v odseke.

Izvolilo se je že več odsekov. Izmed Slovencev je izvoljen v železničar. odsek Robič, v vojni odsek vitez Berks, v tiskovni dr. Gregorec, v proračunski odsek dr. Krek in dr. Gregorčič, v legitimacijski odsek (ki preiskuje veljavnost volitev državnih poslancev) dr. Gregorčič.

Mrličič na Moravskem.

Čehi niso bili zadovoljni z vladnim odgovorom zastran izgrede na Moravskem. Zahtevali so, da se prične razgovor o tem vladnem odgovoru. Danes, 8. oktobra, je govoril o tej velevažni zadevi moravski poslanec dr. Začek dobre tri ure. Vsled odprave jezikovnih naredeb za Česko in Moravsko se je polastilo moravskih Čehov veliko vznemirjenje. Zlasti proti židom so se jeli češki prebivalci vzdigovati. Brez vsake potrebe je na mnogih krajih segla vmes žandarmerija — 11 ubitih je po raznih mestih obležalo mrtvih, več je hudo ranjenih. Dr. Začek je bridko obžaloval, da se v Avstriji tako surovo postopa proti zvestim državljanom. Razprava se v četrtek nadaljuje.